



گونه GENRE

علیرضا کاوه



گونه‌ی سینمایی: لحن و نظام ارزشی

نویسنده: علیرضا کاوه

ناشر: مولف

جلد و امور رایانه: فرهاد حدادی

حروف‌نگار و صفحه‌آرا: شاهرخ کاوه

چاپ: منصور ناصری دریایی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۴۶۰۴-۸

نوبت چاپ: نخست ۱۳۹۵

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

ثباتی: فرمانیه، فروردین، مسجدی، شماره ۸

تلفن: ۰۹۳۶۱۹۳۸۶۴۷

kave.alireza@gmail.com

کلیه‌ی حقوق این اثر متعلق به نویسنده است.



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: کاوه، علیرضا
عنوان و نام پدیدآور	: گونه‌ی سینمایی: لحن و نظام ارزشی / نویسنده علیرضا کاوه.
مشخصات نشر	: تهران: علیرضا کاوه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص: ۵/۱۲ x ۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۵۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۴۶۰۴-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابخانه: ص. ۹۹-۱۰۱.
یادداشت	: بهامه.
موضوع	: سینما -- انواع
رده بندی کنگره	: ۷۹۱/۲۳
رده بندی دیویی	: ۷۹۱/۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۸۲۵۴۲

۵	پیش‌گفتار
۷	گونه
۱۱	روش‌های بررسی گونه
۲۱	گونه‌های اصلی
۲۳	چهار گروه گونه‌بندی
۲۸	فراگونه
۲۹	گونه‌های فرعی
۳۲	دیسویگی (قطب‌بندی)
۳۴	واقعیت‌سینمایی
۳۶	زیرگونه
۴۱	لحن
۵۵	نظام ارزشی (ایدئولوژیک)
۶۹	تاویل‌ناپذیری
۷۷	قیاس‌ناپذیری
۸۹	گزینه‌های نظریه‌پردازانه گونه
۹۰	یادداشت‌ها
۹۳	منابع
۹۴	برای پژوهش‌بیش‌تر
۹۷	نمایه

پیش‌گفتار

نظریه‌پردازی بومی سینمایی تا چه حد محل اعتناست؟ بی‌شک می‌توان با کمی دقت در تلاش‌های نویسندگان سال‌های دور و نزدیک ایران، به جنبه‌هایی از نظریه‌پردازی‌ای که ادعای بومی بودن دارد، دست یافت. این کتاب می‌کوشد چنین نگاهی را تعقیب کند. با این تعبیر می‌توان به اهمیت نظریه‌ی سینمایی، و به یک معنا مقدم بر تولید فیلم، اشاره کرد.

از ظهور سینما زمان زیادی نگذشته بود، که واژه‌ی "ژانر" با تکرار بیش‌تری بر زبان‌ها افتاد. امروزه همه‌ی تقسیم‌بندی‌ها در رشته‌های متفاوت از گونه‌بندی یاد می‌کنند، و این واژه از انحصار زیبایی‌شناسی خارج شده است. واژه‌ای که دریافت انسانی و پیوند بین انسان‌ها را نمایندگی می‌کند، شاید زمان زیادی نگذرد، که فیلسوفی از کم‌توجه‌ترین زبان فلسفه به این موضوع پیش از آن که "تصویر" اهمیت و فرگیری آن را گوشزد کند، چهار قسم نماید. بسامد استفاده از این واژه در کاربرد آن در لایه‌های اجتماعی و گروه‌ای نمی‌تواند جلوه‌گرست. اگر مکالمه‌ی دو نوجوان برای معرفی فیلمی را شنیده باشید، از کسانی که در گذرها فیلم می‌فروشند، خرید کرده‌باشید، بی‌شک دیده‌اید که معرفتی در اختیار ندارند و گاه استاد دانشگاهی به آن نیازمندست، یا حتی در حال گرفتن راهنمایی است. "حرفِ فیلمیک" در انحصار تحصیلات و رده‌ی اجتماعی نیست. واژه‌ی "اکشن" شاید مفهوم‌ترین واژه در بین واژگان پرتکرار همه‌ی ملل باشد؛ از هند تا آمریکا. آشناتر از "کایک" و بسیاری از واژگانی، که انقلاب رسانه‌ای دو دهه‌ی اخیر به رده‌ی بالای واژگان پرتکرار آورد.

این کتاب مقدمه‌ای اجمالی بر گونه Genre است، که در نهایت فشرده‌گی به موضوع‌های محوری این مبحث می‌پردازد. به‌هر شکل نظریه‌پردازی سینمایی نوباست، دست بالا عمری چند دهه‌ای دارد، از دهه‌ی ۱۹۸۰ به بعد روزه‌ی گونه با بسامد بیش‌تری استفاده شد. این نظریه Theory امکان گسترش‌پذیری و وام‌گیری بسیاری از خود نشان می‌دهد. برخی آن را به تدوین دستور زبان تولید فیلم و برخی به الگوبانی دریافت بینندگان تشبیه کرده‌اند. در این‌جا نویسنده‌ای پارسی این زاویه‌ی دید را محور بحث خود قرار می‌دهد. انتظار برای بازخوردهای این نوشته به تداوم مسیری، که می‌تواند به نظریه‌ی بومی در ایران بیانجامد، کمک خواهد کرد.